

غفلت از قدیمی ترین نوع گردشگری در همدان

گردشگری وسیله‌ای است که افراد را با مذاهب و فرهنگ‌های متفاوت به یکدیگر پیوند می‌دهد و به آنها کمک می‌کند تا همدیگر را با وجود تنش‌های سیاسی و اجتماعی، بهتر درک کنند. از نظر سازمان جهانی جهانگردی، مذهب به عنوان یکی از اصلی‌ترین انگیزه‌های سفر شناخته شده است.

صنعت بزرگ گردشگری شامل بخش‌های مختلفی می‌شود که یکی از مهمترین آنها «گردشگری مذهبی» است. تمامی ادیان و مذاهب در سراسر جهان اماکن، آثار، سنت‌ها و مراسم‌های مذهبی مختلفی دارند که به یکی از جاذبه‌های مهم گردشگری آنها تبدیل شده است. در این میان دین اسلام و مسلمانان نقش بسزایی در این شاخه از گردشگری دارند. مراسم حج، زیارت اماکن مقدس و وجود مراسم‌های عزاداری یا جشن‌های مذهبی مسلمانان از بزرگترین رویدادهای گردشگری مذهبی در جهان هستند.

ایران با قدمت چندین هزار ساله خود، آثار تاریخی و مذهبی بسیاری را در خود جای داده و پیامبران و بزرگان دینی بسیاری در این کشور زندگی کرده‌اند که امروزه نیز مقبره‌های آنها مقصد زیارتی و مذهبی مردمانی از ایران و دیگر کشورهای جهان است. مذهب نقش بسیار مهمی در شکل‌گیری و توسعه‌ی برخی شهرهای ایران مانند مشهد، قم، شیراز، قزوین، شوش، اردبیل، گنبد کاووس و ... داشته است. حدود ۳۳ پیامبر در ایران دفن شده‌اند که می‌توان به دانیال نبی، حقیق نبی (در استان همدان)، قیدار نبی، اشموبیل، حضرت یوشع، حضرت خالد بن سنان عیسی، شیعی نبی، حضرت حجتی، حضرت مردخای، حضرت قادر، حضرت روبیل، حضرات سلام، سلوم، سهلی و القیا اشاره کرد.

ظرفیت گردشگری مذهبی ایران به عنوان قدیمی‌ترین نوع گردشگری برای مسلمانان بسیار غنی است اما زیارتگاه‌های غیراسلامی معروفی نیز در ایران قرار دارد که پیروان سایر ادیان نیز می‌توانند برای سفر مذهبی روی آن‌ها حساب کنند؛ از مکان‌های مذهبی غیراسلامی می‌توان به زیارتگاه «چک چک» در یزد، کلیسای وانک در اصفهان، «قره کلیسا» در آذربایجان غربی و «شموبیل نبی» در ساوه اشاره کرد. یهودیان و پیروان آئین زرتشت نیز می‌توانند به اماکن مقدس موجود در ایران مانند «استرومردخای» در همدان، «آرامگاه کوروش» در پاسارگاد و معابد و آتشکده‌های زرتشتیان در یزد سفر کنند.

در حال حاضر گردشگری مذهبی یا همان گردشگری اسلامی مورد توجه کشورهای اسلامی قرار گرفته تا به نوعی با این رویکرد بتوانند فرهنگ و مذهب خود را ترویج داده و وابستگی به درآمدهای نفتی را کاهش دهند به طوریکه کشور ایران به لحاظ اسلامی بودن، می‌تواند مقصد خوبی برای حضور گردشگران خارجی علاقمند به فرهنگ مذهبی شیعه باشد و در این راستا، نگاه ویژه به این صنعت می‌تواند درآمدهای ارزی خوبی برای کشور به همراه داشته باشد.

همدان را نیز باید یکی از مناطق ارزشمند کشور در بخش گردشگری دانست، شهری که جاذبه‌های مختلف طبیعی، تاریخی و مذهبی آن را به یکی از مراکز گردشگری دنیا تبدیل کرده به طوریکه استان دارای ۲۵۵ امامزاده و بقعه متبرکه است که هر ساله پذیرای تعداد بسیاری از مسافران در ایام مختلف سال است و می‌تواند توجه به این مراکز مذهبی و فرهنگی چندین برابر شود تا هرچه بیشتر مورد استقبال گردشگران زیارتی قرار گیرد چرا که توجه به آن به توسعه گردشگری این منطقه کمک خواهد بود.

بنابراین ایسنا برآن شد تا نشستی با موضوع «گردشگری مذهبی» با حضور متولیان امر برگزار کند که مدیرکل اوقاف و امور خیریه استان همدان در گفت‌وگو با خبرنگار ایسنا افتتاح موزه امامزاده عبدالله(ع) را یکی از اقدامات اداره کل اوقاف در زمینه گردشگری مذهبی معرفی و اظهار کرد: در این موزه نزدیک به ۴۵۰ شیء ارزشمند، طبقه‌بندی شده و نگهداری می‌شود همچنین اشیاء بسیار ارزشمند قدیمی همچون کتاب‌های ۷۰۰ ساله در برخی از بقاع متبرکه استان به صورت پراکنده وجود دارد که با راه‌اندازی موزه اوقاف، این اشیاء به صورت متمرکز برای نمایش عمومی در یک مکان ارائه می‌شود.

حجت‌الاسلام محمد کاروند با بیان اینکه ۲۵۵ بقعه متبرکه در استان همدان وجود دارد که از این تعداد ۱۸۰ امامزاده و مابقی علمای شاخص هستند، افزود: ترویج گردشگری مذهبی می‌تواند هم برای معرفی امامزادگان و هم برای معرفی بنای بقعه و قدمت آن مورد توجه قرار گیرد.

وی از مرمت و ساخت امکانات رفاهی در محوطه امامزاده محسن(ع) خبر داد و عنوان کرد: بقعه متبرکه امامزاده محسن(ع) نه تنها جنبه مذهبی بلکه جنبه گردشگری و توریستی داشته و آشنایی بیشتر مردم با این بقعه متبرکه نیاز به فرهنگسازی از سوی متولیان دارد.

کاروند با بیان اینکه شاهزاده حسین(ع) از فرزندان بلافضل امامان معصوم و عموی امام زمان(عج) است و باید در جهان اسلام بهتر معرفی شود و قطبی برای گردشگری مذهبی در منطقه غرب کشور به شمار رود، گفت: امامزاده شاهزاده حسین(ع)، امامزاده محسن(ع)، امامزاده عبدالله(ع) همدان و ملایر و امامزاده یحیی(ع) بیشترین زائران را هر ساله به خود در استان همدان اختصاص داده‌اند.

مدیرکل اوقاف و امور خیریه استان همدان با بیان اینکه جلسات متعددی با وزیر اقتصاد و رئیس بانک ملی کشور برای بازگشت ساختمان بانک ملی به شاهزاده حسین(ع) برگزار شده است، اضافه کرد: امیدواریم هرچه سریع‌تر مکان موقوفه به امامزاده برگردد و بتوانیم از آن به نحو احسن بهره‌مند شویم.

وی کاهش اثرات منفی محیط زیستی و فرهنگی، اجتماعی را از جمله ویژگی‌های گردشگران مذهبی عنوان کرد و گفت: اغلب گردشگران افرادی آرام، صلح‌طلب و قانون‌مدار هستند.

مدیرکل اوقاف و امور خیریه استان همدان با بیان اینکه بیشتر افرادی که به سفرهای مذهبی می‌روند اهداف معنوی دارند و سادگی را به تشریفات ترجیح می‌دهند، اظهار کرد: در بسیاری از مواقع نیز گردشگری مذهبی جنبه‌های سیاسی دارد و پیام‌های سیاسی مهمی از آن استنباط می‌شود بنابراین گردشگری مذهبی با توجه به ویژگی‌های گردشگران مذهبی اهمیت خاص دارد.

فعال کردن وقف گردشگری مذهبی

وی با بیان اینکه موضوعات وقف بسیار متنوع و گسترده است بنابراین می‌توان وقف گردشگری مذهبی را نیز فعال کرد، گفت: بی‌شک کنگره اربعین از مهمترین مصادیق و جلوه‌های گردشگری مذهبی سال‌های اخیر جهان است به طوریکه در سال‌های اخیر میلیون‌ها نفر از شیعیان و پیروان دیگر ادیان در ایام اربعین حسینی با پای پیاده و وسایل نقلیه خود را به کربلا و شهرهای مذهبی عراق رسانده و در اجتماع بزرگ اربعین شرکت می‌کنند.

کاروند با بیان اینکه اربعین با حفظ همه جنبه‌های معنوی، مذهبی و مقدس آن به فرصتی برای توسعه استان در زمینه‌های مختلف تبدیل شده است، تصریح کرد: در ایام اربعین چندین موبک در سراسر استان توسط اداره اوقاف برپا شد و با بالا بردن کیفیت خدمات‌دهی به زائران سعی شد تا زمینه سفر بعدی آنها به همدان فراهم شود.

وی با بیان اینکه طرح پردیس زیارتی امامزاده کوه با همکاری میراث فرهنگی و اوقاف در حال انجام است، گفت: از ورود بخش خصوصی برای مرمت و ساماندهی بناهای تاریخی و موقوفه برای تبدیل به مراکز تفریحی و سفره‌خانه استقبال می‌کنیم.

کاروند برگزاری مسابقات کشوری و بین‌المللی قرآن در استان را فرصت مناسبی برای معرفی همدان و جاذبه‌های آن دانست و افزود: برگزاری مسابقات کشوری و بین‌المللی به زیرساخت و اعتبارات فرهنگی نیاز دارد که امیدواریم در چند سال آینده شاهد برگزاری این مسابقات در استان همدان باشیم.

اسلام هیچ محدودیتی برای ارتباط‌گیری بین تمدن‌ها ندارد

رئیس اداره تبلیغات اسلامی شهرستان همدان در نشست گردشگری مذهبی در دفتر ایسنا، با بیان اینکه گردشگری به صورت ویژه از ابتدا مورد توجه اسلام بوده و انسان را به سیر و سیاحت در زمین و عبرت گرفتن از تمدن‌ها و فرهنگ‌ها دعوت کرده است، گفت: در اسلام هیچ محدودیتی برای ارتباط‌گیری بین تمدن‌ها و فرهنگ‌ها وجود ندارد.

حجت‌الاسلام والمسلمین رضا غلامی با بیان اینکه گردشگری در اسلام به سه دسته واجب، مستحب و حرام تقسیم‌بندی می‌شود، افزود: نماد گردشگری واجب در بحث حج متبلور شده و هر انسانی که دارای توانایی مالی است، باید آن را انجام دهد چرا که هدف آن تعالی کلمه اسلام و اجتماع امت اسلامی و شکل‌گیری اتحاد و انسجام بین مسلمانان است.

وی با بیان اینکه گردشگری حرام از سفر بدون اجازه خانواده و با اهداف غیردینی ناشی می‌شود، اضافه کرد: نماد گردشگری مستحب زیارت عتبات مقدسه و امامزادگان به ویژه زیارت امام حسین(ع) است و بسیاری از آیات و روایات مردم را به زیارت ائمه معصومین تشویق می‌کنند.

بی‌توجهی به گردشگری مذهبی در همدان

غلامی با بیان اینکه گردشگری مذهبی در استان همدان آنچنان که انتظار می‌رود مورد توجه قرار نگرفته است، عنوان کرد: مبانی جامع گردشگری دینی به عنوان یکی از دستاوردهای همدان ۲۰۱۸ با همکاری تبلیغات اسلامی استان همدان و میراث فرهنگی در حال تدوین است.

رئیس اداره تبلیغات اسلامی شهرستان همدان با بیان اینکه در بحث تهیه و تدوین مبانی گردشگری دینی از توانایی متخصصان و افراد شاخص در این حوزه استفاده می‌شود، اظهار کرد: ظرفیت‌های گردشگری مذهبی و مفاخر استان به خوبی معرفی نشده است.

وی با تأکید بر استفاده از ظرفیت‌های مختلف برای معرفی منابع گردشگری استان گفت: یک میلیون و ۸۰۰ هزار نفر در ایام اربعین از استان همدان عبور کردند که با تبلیغات مناسب می‌توانستیم همدان را به آنها معرفی کنیم اما متأسفانه به خوبی از این فرصت استفاده نشد و اربعین امسال مغفول ماند.

غلامی با بیان اینکه همدان از استان‌های نمونه در حوزه گردشگری و مفاخر است، خاطرنشان کرد: کشورهای اروپایی از یک جاذبه طبیعی استفاده کرده و با خلق هتل یخی به جذب گردشگر می‌پردازند در حالیکه ما از داشته‌های طبیعی و تاریخی استان آنچنان که باید استفاده نکردیم.

بوعلی‌سینا سنبل گردشگری مذهبی همدان

وی با بیان اینکه بوعلی‌سینا باید به عنوان سمبل گردشگری مذهبی استان معرفی شود، گفت: دستگاه‌های متولی گردشگری مذهبی با یکدیگر تعامل و همکاری ندارند و هر اداره به تنهایی کار خود را انجام می‌دهد در صورتی که با همکاری دوجانبه و همفکری می‌توان کارهای بسیاری بزرگی در این زمینه انجام داد.

وی با بیان اینکه همایش سفیران و نخبگان فرهنگی در راستای همدان ۲۰۱۸، رویداد خوبی بود اما از ظرفیت‌های آن به نحو احسن استفاده نشد، اعلام کرد: با همکاری مناسب بین متولیان گردشگری مذهبی و توجه به فرهنگ و ارزش‌های انقلابی می‌توانیم شاهد اتفاق‌های خوبی در این زمینه باشیم.

غلامی با بیان اینکه اقدامات اولیه معرفی همدان در کشورهای اسلامی انجام شده است، ادامه داد: قبل از آغاز رسمی همایش سفیران و نخبگان فرهنگی ظرفیت‌های همدان به صورت نمایشگاه در معرض تماشای ۱۳۰ ملیت از کشورهای مختلف قرار گرفت تا آنها بتوانند سفیر ما در کشورهای خود بوده و ظرفیت‌های استان را معرفی کنند.

رئیس اداره تبلیغات شهرستان همدان بیان کرد: همدان می‌تواند با برگزاری همایش‌ها و سمینارهای مختلف برای معرفی بزرگان و عرفا ظرفیت‌های گردشگری خود را نیز معرفی کند و برای جذب گردشگر خارجی باید از زبان گفتگو و امتیاز فرهنگی استفاده کرد و با شناخت جذابیت‌ها به معرفی جاذبه‌های توریستی پرداخت.

وی با بیان اینکه باید گردشگری را به سمت گردشگری حلال جهت داد تا در قشر غیرمسلمان نیز گردشگری مورد اقبال واقع شود، گفت: گردشگری مذهبی می‌تواند بازدید از مکان مذهبی، شرکت در مراسم مذهبی و یا حضور در کنار یک فرد مذهبی باشد که امروز به عنوان صنعت پربازده و دارای آثار بسیاری است که در همه کشورها به آن توجه می‌شود.

رئیس اداره تبلیغات اسلامی شهرستان همدان تصریح کرد: گردشگری مذهبی اصطلاحی برگرفته از دو واژه مهم گردشگری و مذهبی است و هر کاری که بر مبنای علم نباشد ثمره خوبی نخواهد داشت اما اگر ماهیت علمی داشته باشد اثرات خوبی برجای می‌گذارد.

غلامی با بیان اینکه همدان دارای یک نماد عزاداری اصیل به نام سقایی است که برجسته کردن این شیوه عزاداری می‌تواند به جذب گردشگران داخلی و خارجی کمک کند، اظهار کرد: از جمله برنامه‌های کمیته فرهنگی رویداد همدان ۲۰۱۸ برگزاری همایش بین‌المللی سفیران و نخبگان فرهنگی، برگزاری جشنواره بین‌المللی تئاتر کودک و نوجوان، برگزاری همایش منطقه‌ای

استعدادهای قرآنی، برگزاری جشنواره ملی دوبیتی و رباعی رضوی، برگزاری جشنواره ملی حرکت، برگزاری جشنواره انیمیشن و برگزاری ۲۸ برنامه متنوع فرهنگی در شهرستان‌ها است.

مذهب یکی از اصلی‌ترین انگیزه‌های سفر شناخته شده

معاون گردشگری اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان همدان نیز در دفتر ایسنا گفت: گردشگری وسیله‌ای است که افراد را با مذاهب و فرهنگ‌های متفاوت به یکدیگر پیوند می‌دهد و به آنها کمک می‌کند تا همدیگر را با وجود تنش‌ها و اختلافات سیاسی و اجتماعی، بهتر درک کنند و مذهب به عنوان یکی از اصلی‌ترین انگیزه‌های سفر شناخته شده است.

علی خاکسار افزود: امروزه گردشگری مذهبی و زیارتی به عنوان یکی از انواع گردشگری، جایگاه مهمی در جذب گردشگر دارد که اگر چه اهداف و ویژگی‌هایی متفاوت با سایر انواع گردشگری دارد اما می‌تواند به رونق گردشگری منطقه کمک کند و با ایجاد فضاهای تفریحی و رفاهی در محدوده این اماکن دینی می‌توان، مدت سفر گردشگران را بیشتر کرد.

وی با بیان اینکه گردشگری مذهبی یکی از رایج‌ترین اشکال جهانگردی در جهان است و پیروان ادیان مختلف از دیرباز سفرهای گوناگونی را به تمام نقاط جهان انجام می‌دهند، ادامه داد: گردشگری مذهبی از نمونه حوزه‌های اشتغالزا و سودآور به شمار می‌رود که به موازات آورده‌های اقتصادی آن، در تقویت روحیه معنوی زائران و فرهنگ دینی و مذهبی کشورهای هدف نیز بسیار موثر و تأثیرگذار است.

خاکسار با بیان اینکه شهر مکه یکی از کانون‌های گردشگری مذهبی جهان به شمار می‌رود که هر ساله میلیون‌ها نفر با هدف زیارت خانه خدا رهسپار این منطقه می‌شوند، عنوان کرد: در کشور ایران شهرهای قم و مشهد نمونه و تجلی گاهی از صفوف زائران ایرانی و خارجی محسوب می‌شود که هر یک ظرفیت و کانونی است که در کنار تقویت روحیه دینی و معنوی از جهت ارتقاء ضریب اشتغالی بسیار مهم و حائز اهمیت به شمار می‌روند.

همدان دارای ۳۸ اثر مذهبی ثبت شده

وی با بیان اینکه همدان به عنوان یکی از شهرهای تاریخی کشور دارای قابلیت‌های بی‌نظیری است که در حوزه‌های مختلف گردشگری می‌توان از آن بهره‌برداری کرد، گفت: استان همدان دارای ۳۸ اثر ثبت شده مذهبی است که در صورت برنامه‌ریزی درست می‌تواند جاذب خیل عظیمی از گردشگران به سمت استان باشد.

معاون گردشگری اداره کل میراث فرهنگی استان همدان با بیان اینکه در همدان میراث تاریخی و معنوی برجسته‌ای وجود دارد که از دیرباز مورد توجه اقوام و گروه‌های مختلف بوده است، افزود: گردشگری مذهبی در استان همدان نیازمند برنامه‌ریزی هدفمند و ساماندهی بناهای مذهبی ثبت شده توسط میراث فرهنگی و اوقاف است.

خاکسار با بیان اینکه منابع گردشگری مذهبی استان در کلیه اقلام تبلیغاتی معرفی شده است، تصریح کرد: در ۸ ماه گذشته از سالجاری افزون بر ۷۰۰ هزار نفر از اماکن تاریخی و موزه‌های استان بازدید کردند.

وی با اشاره به انتخاب استان همدان به عنوان دومین استان کشور در رشد اقامت، بیان کرد: رویداد همدان ۲۰۱۸ باعث رشد قابل توجه گردشگران استان نسبت به سال‌های قبل شده که در حوزه گردشگران خارجی با رشد ۷۵ درصدی و بازدید داخلی با رشد ۹۱ درصدی مواجه بوده است.

خاکسار با بیان اینکه ۶ ماه اول سال دعای ندبه در آرامگاه بوعلی برگزار می‌شود، گفت: درآمدزایی حاصل از گردشگری برای اقشار مختلف است و به طیف خاصی محدود نمی‌شود همچنین با راه‌اندازی سایت گردشگری همه جامعه محلی درگیر آن هستند.

معاون گردشگری اداره کل میراث فرهنگی استان همدان بیان کرد: اقشار مختلف جامعه می‌توانند برای بهبود زیرساخت‌های گردشگری استان ورود پیدا کنند و در صورت داشتن طرح و ایده مناسب میراث فرهنگی از آنها حمایت می‌کند.

اداره ۲ آژانس گردشگری همدان توسط روحانیون

وی با بیان اینکه ۵۲ آژانس گردشگری در استان همدان وجود دارد که از این تعداد ۲ آژانس توسط روحانیون اداره می‌شود، اظهار کرد: هر ساله مصادف با ایام محرم خیل عظیمی از گردشگران خارجی برای پوشش و بازدید از آئین‌های محلی و عاشورایی کشور به ایران مراجعت می‌کنند و می‌توانیم از این ظرفیت بزرگ برای معرفی بهتر دین اسلام و بزرگان این دین استفاده کنیم و مدیریت صحیح این رویداد بزرگ مذهبی و تاریخی به رشد صنعت توریسم کشور و استان کمک می‌کند تا در کنار گردشگری میراثی و تفریحی گردشگری دینی نیز رونق دوچندان بگیرد و سبب رشد این شاخه اصیل و ناب ایرانی-اسلامی فراهم شود.

خاکسار با بیان اینکه ماه محرم ظرفیت بالایی برای رشد صنعت گردشگری به ویژه در شاخه فرهنگی و مذهبی است، عنوان کرد: بدون شک برای گردشگران خارجی حاضر در مراسم عزاداری محرم سوالات متعددی در مورد علت عزاداری و چگونگی مراسم‌های آئینی پیش می‌آید و باید با پاسخگویی صحیح و روان برای گردشگران موجبات رضایتمندی این عزیزان از مراسم و سفر به ایران فراهم شود و هم به ایجاد نگرش مثبت در ذهن آنها کمک کند.

آئین‌های خاص مذهبی همدان برند شود

وی با بیان اینکه آئین‌های خاص معنوی استان باید به برند تبدیل شوند، گفت: از مراسمات مختلف عزاداری‌های استان مانند تعزیه رزن، سقایی پیرغلامان همدان، عاشورای محله جولان و عاشورای آورزمان ملایر می‌توان برای جذب گردشگر خارجی و داخلی استفاده کرد.

وی مسجد جامع هر شهر را نمود بارز گردشگری مذهبی معرفی کرد و گفت: همیشه تاریخ ملت بزرگ ایران به داشتن فرهنگ بالا نزد جهانیان شناخته می‌شد و همراهی دین اسلام با فرهنگ ایرانی بر غنای فرهنگ ایران افزوده است.

یک کارشناس مذهبی در همدان نیز با بیان اینکه صنعت گردشگری محور اصلی توسعه استان همدان است، اعلام کرد: زمانی که از گردشگری صحبت می‌کنیم همه افکار به گردش مالی و بحث اقتصادی آن معطوف می‌شود و فقط با مدنظر قرار دادن جنبه‌های درآمدزایی گردشگری از جنبه فرهنگی آن غافل می‌شویم که باعث آسیب این صنعت می‌شود.

ناصر صفری افلاکی با بیان اینکه پیوست‌های فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی حوزه گردشگری پیش‌بینی شود، افزود: کشورهای اسلامی سالیانه درآمدهای زیادی از طریق گردشگری مذهبی کسب می‌کنند. در گردشگری مذهبی باید بستری فراهم شود تا گردشگران اعم از مسلمان و غیرمسلمان با نگاه کردن به پدیده‌های تاریخی و طبیعی به یاد خدا بیفتند.

صفری افلاکی با بیان اینکه ۷ بار عبارت سیرو فی الارض در قرآن آمده که در ۶ آیه به معنای نگاه عبرت‌آمیز است، ادامه داد: کارشناسان گردشگری باید عاقبت انسان‌های ظالم را بیان کنند تا دیده عبرت‌بین با بیان سرگذشت ظالمان تقویت شود.

استفاده از معماری اسلامی برای ترویج گردشگری مذهبی

وی با بیان اینکه معماری اسلامی می‌توان برای ترویج گردشگری مذهبی استفاده کرد، افزود: اندرونی و بیرونی در منازل قدیمی باید به توریست‌ها و گردشگران نشان داده شود چرا که این موضوع نشان‌دهنده جایگاه والای زنان در ایران باستان و امنیت خانواده در آن زمان است.

صفری افلاکی با بیان اینکه تخت جمشید به قبله‌ای برای تبلیغ آئین‌های فراتر از آئین اهورامزدا تبدیل شده است، گفت: رویکرد گردشگری مذهبی باید برای تذکر، یادآوری و اشاره به تدبیر در آفرینش تعریف شود.

این کارشناس مذهبی با بیان اینکه استفاده از اماکن مذهبی برای توره‌های گردشگری تعریف نشده است، عنوان کرد: کتابچه‌ها و کلیپ‌هایی برای معرفی دین اسلام و مذهب شیعه به گردشگران خارجی تهیه شود.

نمادی از مذهب در ورودی‌های همدان وجود ندارد

وی با تأکید بر اینکه از ظرفیت بسیج و حوزه در بحث گردشگری مذهبی استفاده شود، بیان کرد: نمادی از مذهب در ورودی‌های شهر همدان وجود ندارد و می‌توان با ساخت یک کاروانسرا با معماری اسلامی و جاذبه‌های مدرن به جذب گردشگر پرداخت.

صفری افلاکی با بیان اینکه استرومردخای باید به عنوان نقطه تاریک تاریخ ایران به گردشگران معرفی شوند، گفت: بستر مناسبی برای فعالیت حوزه در زمینه گردشگری مذهبی فراهم و مجوز تورهایی با این هدف به حوزه داده شود.

وی با تأکید بر اینکه دیدگاه ما به گردشگری مذهبی باید نگاه انقلاب و صدور آن و پیشبرد فرهنگ در جامعه محلی باشد، اظهار کرد: جامعه ما امروزه زیر دوربین کشورهای خارجی است بنابراین باید بعضی از آئین‌های مذهبی که ریشه دینی ندارند از بین بروند.

منبع: نرگس باستان - خبرگزاری قطره